

Y A R P U Z

Edebiyat Dergisi

Fotoğraf / Yasin MORTAŞ

Yıl 2 Sayı 21 Kasım 2020

Y A R P U Z

Edebiyat Dergisi

Sahibi

Halil DEMİR

Yazı İşleri Müdürü

Halil DEMİR

Editör

İlker GÜLBAHAR

Yayın Kurulu

Ahmet Süreyya DURNA

Haşim KALENDER

Mehmet GÖREN

Son Okuma

Mehmet OSMANOĞLU

Yazışma ve Gönderi Adresi

Kale Mahallesi Elçibey Caddesi

Arma Market Yanı Kat:1 No: 24/B

Afşin/Kahramanmaraş

yarpuzedebyatdergisi@gmail.com

Yarpuz Web:

www.yarpuzedebyatdergisi.com

Facebook:

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Yayın Türü: Süreli Yayın

ISSN : 2687-2307 Aylık (e-Dergi)

Yıl:2 Sayı: 21 (Kasım 2020)

İletişim Tel: 0541 629 94 66

Eserlerin hukukî sorumluluğu yazarlarına aittir.Yarpuz Edebiyat Dergisi'nden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

* * *

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Afşin Merkez Yayın Grubu

tarafından çıkarılmaktadır.

İÇİNDEKİLER

KIZ KULESİ : BİR YALNIZ ÂŞIK

Recep ŞEN3

ŞAHİT KALSIN

Haşim KALENDER5

TEKÂMÜL

Ahmet Süreyya DURNA5

GÖÇ KERVANI

Serdar YILDIRIM6

GÜZ

Kemal BAYRAKCI6

GÜN BATIMI BİNEĞİ

Mehmet OSMANOĞLU7

GÜLÜ

İlker GÜLBAHAR7

TOPRAK KOKUSU

Necmettin YALÇINKAYA8

ACIMIN KARNINDA - KALBİN MERMİ DURAĞI

Aras ALTUNBEY9

ANADOLU ÇOCUKLARI

Gülçin Yağmur AKBULUT10

PAPATYA

Meral Tabakoğlu TOKSOY11

GERİ DÖN - BAHAR - SENSİZLİĞİN ANLAMI

Yadullah RÜYAVİ - Nasrin Zabeti Miandoab11

1957 SENESİNDE ÖLDÜRÜLDÜ, AMCAMDI,

ZEKİ'YDİ ADI; (ÖTEDE POSTACI CENGİZ)

Oğuz KAYIRAN12

BİLMİYORSUN

Ergün BİLGİ13

BİR SINIR İKİ DÜNYA

İhsan YÜCE14

İNSAFSIZ

Ayfer YILDIZ15

DÖRTLER AŞKINA

Öznur BALABAN16

ÖĞRETMENE SELAM

Kadir KÖSE17

İSTEMEM

Hızır İrfan ÖNDER18

BAHSEDELİM

Adem YAZAR17

ÇÖL YALNIZLIĞI

Hüseyin OPRUKLU18

BOŞLUĞUN GÖZLERİ

Rıdvan YILDIZ19

KİN

Seydi KALENDER20

SENELER

M.Nihat MALKOÇ20

BEN HİÇ AYRILMADIM

İsmail OKUTAN21

DÜŞLERİN ÇAĞRILIŞI

Mustafa IŞIK21

KİTAPLIK - BİR YAZAR İKİ KİTAP

Akif NECİPSOY22

DOKUN UYANDIR

Nilüfer Zontul AKTAŞ.....24

KIZ KULESİ : BİR YALNIZ ÂŞIK

İstanbul yeryüzünün en büyüleyici, en ruhani, en güzel şehirlerinden bir tanesi. Dünyanın gözbebeği. Tarihi serencamına baktığımızda insanlığın şahit olduğu birçok önemli hadise burada cereyan etmiştir. Onun içindir ki, bu şehir sinesinde birçok sembol yapıyı barındırır. İstanbul bu sembol yapılarla İstanbul'dur. Ayasofya, Süleymaniye, Topkapı Sarayı, Galata Kulesi, Kız Kulesi, tarihe şahitlik eden surlar ve daha niceleri... Bu şehrin silüetine renk ve anlam katan abide eserlerdir bunlar ve aynı zamanda da hepsi bir aşkın meyvesidir. Haliyle bu eserlerle birlikte birçok hikâye ve efsane de dilden dile anlatıla gelmiş, kitaplarda kayıt altına alınarak günümüze kadar ulaşmıştır. Kız Kulesi ile Galata Kulesi'nin efsanevi aşkları da bunlardan bir tanesidir. Bu şehre gönül verenlere, sevginin gücüne inananlara ilham kaynağı olmuştur bu güzel aşk hikâyesi. Belki bir kısmımız, "Binaların da aşkı olur muymuş canım, bu da nereden çıktı şimdi?" diyebilir. Mümkündür efendim, aşk söz konusu olduğunda her şey mümkündür. Fatih'in gönlündeki aşk değil midir alınamaz denilen Kostantinapolis'i saadet ve eminlik yurdu İstanbul yapan? Fatih, İstanbul'a âşık bir yiğit, İstanbul ise asırlar ötesinden onu bekleyen dünyalar güzeli nazlı bir ceylandı.

Bir ikindi serinliğinde Salacak sahilinde oturup Kız Kulesi'ni dinleyenler ne demek istediğini anlayacaklardır. Koskoca kâinatın ortasında oturan bir münzevi dervişin kutlu yalnızlığı gibi o da deryanın tam ortasında oturur insanı büyüleyen bütün güzelliği ve zarafetiyle. Alımlı, sevdalı, ulaşılamaz, yalnız bir kuledir Kız kulesi. İstanbul'un, İstanbul kadar güzel, uyuyan narin prenesi... Herkes onun güzelliğine hayran, o ise gönlünü çalan bir yiğide...

Tarih boyunca nice aşklara şahitlik etmiştir Kız Kulesi. Kendisi de imkansız bir aşka tutulmuş, sevdiğine kavuşamamıştır. Onun için gamlı, yalnız ve sevdalıdır. Sahilde oturup çayını yudumlarken onu seyreden âşıklar dışında acaba kaç kişi farkındadır bu anlamlı yalnızlığın veya karşı yakada bulunan Galata Kulesi'ne olan derin aşkın?

Hep dağlar engel olmaz ya âşıkların vuslatına, bazen de engin denizler keser bu vuslatın önünü. Kız Kulesi'nin başına gelen de budur işte. Milattan önce 5. yüzyılda yapıldığı günden beri denizin ortasındaki yalnızlığı sürmüş, kendi dünyasına çekilmiş, dalgaların sesiniduyamaz, martıların şarkılarına eşlik edemez olmuş. İlk günlerdeki yaşama sevincini kaybetmiş bizim Kız Kulesi. Sahildeki âşıkları izledikçe, kendisini içine düş-

tüğü yalnızlıktan kurtaracak gönlünün sahibini arar durmuş. Savaşlar görmüş, yangınlar görmüş, depremler görmüş, sert rüzgârlar dövmüş bağrını... Tarihin akışını izlemiş bu soğuk sularda. Yanmış, yıkılmış, yıpranmış ama bu yaşadığı gönül ağrısı hepsinden daha betermiş.

Bir gün karşı kıyıda yetmiş metre boyunda bütün heybeti ve cazibesiyle Galata Kulesi yükselmiş ve olan işte o anda olmuş. Bizim Kız Kulesi'nin hayatı değişmiş, âşık olmuş gözlerinin önünde İstanbul'a hâkim tavrıyla yükselen bu yakışıklı bıçkın kuleye. Yeniden doğmuş sanki gönlünde yeşeren bu aşkla, yeniden inşa edilmiş... Hani Galata Kulesi de boş değilmiş ona karşı, o da binaların arasından yükselip İstanbul'u temaşa eyleyince ilk Kız Kulesi'ni görmüş vederyanın ortasındaki bu nadide güzelliğe kaptırmış gönlünü. Çaresiz bir deli âşıkmiş Galata Kulesi de anlayacağınız. İşte o gün bugün bu aşk anlatılır olmuş asırlarca dilden dile. Lakin bir türlü iki âşığın vuslatı mümkün olmamış, yüz yüze gelip de birbirlerine duygularını ifade edememişler. Çünkü aralarında koskocaman, derin mi derin bir Marmara Deniz'i varmış. Kız Kulesi solup sararmış bu aşk ile. Acaba Galata Kulesi de kendisini seviyor mu diye düşünmüş durmuş asırlar boyu. Karşıdan onun bu perişan halini gören Galata Kulesi de sevdiğine kavuşamamanın, günden güne sararan yüzüne derman olamamanın üzüntüsüyle kendini yiyip bitirecek hale gelmiş. Duygularını şiirlerle ifade etmiş, meramını mektuplara yazmış. Sayfalar çoğalmış da çoğalmış. Bunları sevdiğine nasıl ulaştıracağını kara kara düşünür olmuş.

Gel zaman git zaman kendisi gibi bir çılgın çıkmış ortaya. O da uçmaya âşık çılgın bir maceracı imiş. Hezarfan Ahmet Çelebi imiş bu çılgın maceracının adı. Galata'dan Üsküdar'a uçmak niyetindeymiş, bu niyetle bütün hazırlıklarını tamamlamış hatta Okmeydanı'ndabir uçuş denemesi bile yapmış ve bir gün çıkmış bizim Galata Kulesi'nin en tepesine. Galata Kulesi de gün bugündür deyip içindeki derdi açmış Hezarfan'a. Hezarfan dinlemiş ve acımış bu iki âşığa. Mektuplarla şiirleri Kız Kulesi'ne götürmeye razı olmuş. Galata Kulesi, belki ulaştırırım diye yıllardır sevdiği için yazdığı mektupları ve şiirleri toplayıp bir çantaya koymuş ve Hezarfan'a vermiş. Hezarfan, Galata Kulesi'nden karşı kıyıya uçmak üzere kanatlanmış. Kanatlanmış kanatlanmasına da çıkan aşırı rüzgâr ve hava muhalefetiyle Galata Kulesi'nin mektuplarını ve şiirlerini denize düşürmüş. Olan biteni seyreden Kız Kulesi rüzgârda savrulan kâğıtların sevgilisinin kendine yazdığı mektuplar olduğunu anlamış ve yüzünde gülü-

Fotoğraf / Fatih Emre ASYA

cükler açmış, neşelenmiş. “Demek ki onun da bağırmada tutuşan bu aşktan haberi var, o da bana âşık!” diye düşünmüş. Yüzünde eski halinden eser kalmamış. Anlamış ki, Galata Kulesi de onu seviyor.

Sevgilisine yazdığı mektupların ve şiirlerin havada uçtuğunu gören Galata Kulesi, bu duruma ilk başta çok üzülmüş. Sonra bir de ne görsün denizin dalgaları ve İstanbul’un deniz kuşları sevgilisine yazdığı şiirleri ve mektupları onun ellerine bırakıyor. Artık bundan sonra İstanbul’un kuşları bu iki sevgilinin birbirlerine yazdığı aşk dolu mektupları, şiirleri, şarkıları getirip götürmüşler bir kuleden diğer kuleye. O günden bugüne bu aşk böyle sürmüş gelmiş. En çok da bu koca şehrin uykuya vardığı anları, ıssız geceleri tercih etmişler sevgi dolu sözcükleri uzağa da olsa birbirlerine fısıldayabilmek için. İstanbul’un birbirine kavuşamayan bu iki çaresiz aşığı, ne denizler ne de martılar duysun istermiş konuşmalarını. Asırlardır kavuşamadıkları için dillere destan bir aşk çıkmış ortaya tıpkı Leyla ile Mecnun, Ferhat ile Şirin, Kerem ile Aslı, Tahir ile Zühre, Yusuf ile Züleyha gibi. Yani kavuşamaları da aşka âşık olmayı, aşklarına sadık kalmayı bilmiş bu iki kule.

Kız Kulesi, bir Osmanlı hanımefendisi gibi mehtaplı gecelerde ayın zıyasını kışkırtan ısıltısıyla kimseciklere duyurmadan hasret şarkıları fısıldarmış kendi kendine. Rüzgâr daondan habersiz bu şarkıları alıp götürmüş bıçkın delikanlı Galata Kulesi’nin kulağına. Sevdiğinin kokusu ve sesiymiş gecesine misafir olan, gönlünü mest eden. Sabah olduğunda güneşin ilk ışıklarıyla uykulu gözlerini açarmış Kız Kulesi, saçlarını tarar, zarif ve ince boyuyla Boğaz’da arz-ı endam eder, aklını başından alır-

mış Galata Kulesi’nin. Aşk, sevdaların en karası, kıyasız bir denizdir onun için. Artık her nereye baksa Kız Kulesi’ni görür. Kız Kulesi de sanki bir haber bekler balıklardan, martılardan, balıkçı teknelerinden, belki de bir mektup... Yüreğinin sesini Boğaz’ın mavi sularında yüzen balıklarla paylaşır bazen. Bazen de martılarla dertleşir yalnızlığın ortasındaki bu güzel.

İstanbul, vuslatı değil de sevgilinin yolunda olmayı, onun aşkıyla ömür sürmeyi, her dem arayış içinde olmayı saadet bilen gönlü güzel insanların şehridir. Bu insanların güzelliğidir mekânlarına sinen. Ne yol biter ne de aşığın arayışı bu güzel şehirde, aşkın başkentinde. Efsaneler, hikâyeler biraz hüznün, biraz da neşe rüzgârı ile sokak sokak dolaşır, gönüllerin telini titretir. Bu şehir aşkla kaimdir yeryüzünde. Ayasofya’nın minarelerinden okunan ezanlarla Topkapı Sarayı’nın Kutsal Emanetler Dairesi’nde tilavet edilen Kur’anlar bu ebedi aşkın ifadesidir.

Hoş zarafetiyle masmavi Boğaz’ın sularında asırlardır nazlı bir gelin gibi arzı endam eden, seyrine doyulmayan Kız Kulesi ile şehrin en güzel tepelerinden birinde yükselen, yolu düşen herkesi heybetiyle kendisine hayran bırakan Galata Kulesi ve onların efsanevi aşkı, ne güzel yakışır yedi tepeli bu asil ve güzel şehre. Onlar olmazsa bu şehrin bir yanı eksiktir sanki. Her ne kadar birbirlerinden uzakta olsalar da aşklarının pırıltısıdır bu iki aşığı her gece birbirlerinin varlığından haberdar eden, birbirlerine güvenle bağlayan. Aşktır karanlık gecelerini aydınlatan... Aşkın kendi varlığındaki güzellik bulaşmış bu iki âşığa ve aşkın rengine boyanmışlar. Bu aşkla güzelleşmişler, İstanbul’un gözlerde ve gönüllerde yaşayan iki güzel simgesi olmuşlar.

Haşim KALENDER

Ahmet Süreyya DURNA

ŞAHİT KALSIN

Sessiz, duru duruşum bulutu ıslatmakta;
Burcu burcu kokarken toprak gel eylemekte.
Çektiğim çilelerin, tadı kaldı damakta
Yüzümdeki çizgiler, hepsini söylemekte.

Zaman çelikten törpü, ateş üstünde tava,
Bir yanda pişirirken bir yandan eritiyor.
Çatısı çatırdıyor, dünya dediğim yuva;
Sessizce izler iken ne hanlar çürütüyor.

Gurbet oluyor sıra, yolculuğu beklerken.
Hiçbir şey kandırmıyor, hiçbir şey bağlamıyor.
Nefis aptal mı aptal, güler yürek teklerken
Ölene ağlar ahmak, kendine ağlamıyor.

Eyvah yolun sonudur, hebaya gitti yıllar.
İmanımından soracak kabirdeki melekler.
Amelimi taradım, karıştıyordu yollar;
Meğer çok seyrek imişelediğim elekler.

Rahmetidir umduğum, ha bu gündür ha yarın.
Gelsin görevli melek, vuslatı umuyorum.
Karalar kararsınlar, aklar görevi karın.
Cemaline hasretle, gözümü yumuyorum.

Amelimin toplamı tek gözümü ödemez,
Elbet Allah Kerimdir, elbet Allah Rahimdir.
Yardımsız yolda kalır, cemaline gidemez;
Ateşte balık tutan, hazreti İbrahim'dir.

Sana sığınyorum ey yüceler yücesi!
Şeytanın ve nefsimin şerrinden emin eyle.
Nurlu aydınlık olur görenlerin gecesi,
Görmeyenin gözünü güneş alıyor böyle.

Korkmuyorum sevgili, özlemin var dağ kadar.
Nar da nur da senindir, ne gelirse baş tacı.
Cennetini düşündüm, şahsa düşen dünya dar;
Susadım su isterim, halifelerin suçu.

Ben demişsem cihanda, sanatını övmüşüm.
Yoksa cürmüm toz kadar bir nefeslik halim var.
Kör çağda, kör düzende, hep bağrımı döğmüşüm;
Mazlumlar can çekiyor, adım başı zalim var.

Tövbe, bin kere tövbe, şahit kalsın bu şiir.
Kaç ayette okudum, büyüksün affedersin..
Bir aciz kul Kalender, sevdan eyledi şair.
Her şeyin sahibisin, karıncayı güdersin.

TEKÂMÜL

Közü kucığıma deştim,
Mangal gibi yanıyorum.
Azgın devlerle güreştim,
Yendiğimi sanıyorum.

Zapt ettim Güneş'i, Ay'ı,
Taktım âleme kancayı.
Karanlıkta karıncayı,
Gölgesinden tanıyorum.

Eh! sürdüm devranı demi,
Yürüttüm karadan gemi.
Üst makama dilekçemi,
Aracısız sunuyorum.

Kalın kafalı kazları,
İdrakten yoksun yozları.
Çapsız çağdaş yobazları,
Her mecliste kınıyorum.

Geçtim parçadan bütüne,
Dinamik başladım güne.
Cennetteki kuş sütüne,
Ekmeğimi banıyorum.

Tekâmülde uç noktayım,
Arşa kucak açmaktayım.
Kanatlandım uçmaktayım,
Zirvelere konuyorum.

Düşündüm Tûfan-ı Nuh'u,
Dışladım soysuz güruhu.
Ve kutsanmış aziz ruhu,
İftiharla anıyorum.

Serdar YILDIRIM

GÖÇ KERVANI

yaşatan ve öldüren Allah'ın adıyla
yaşamak ve ölmek üzerine
manayı zıddında bulan iki kelime
bu kadar yakinken birbirine
garp ve fark siliniyor kitaptan
çevrildikçe sayfalar
yeniden ölçülmeli bütün mesafeler

başından en başından
dökülen ilk gözyaşından
ilk imza ilk senet ilk nefes
raksı vasl ederken kan ve tuz
gibi nişanesi yalnızlığın
kordonu kesen makas

bir yıllık emekle emekleyen bebek
kırk yıllık hürriyet gibi bir adım yürümek
arzuhal için dile gelince sözler
çıkıyor yola gümüş kervanları
altından ırmak gibi varmak

sual çağında yontma cevaplar
atadan ezberler karşılar
kuş tüyü düşünceleri
boğulmakla korkutulur
çeşme başında su isteyen
çocukça deyip geçer
hiç çocukça bilmeyen
yükselir kanatlar göğe
uçurtmak için ipsiz uçurtmaları
koşumsuz koşar bozkırda
bir küheylan, haşarı
sonu yok gibi uzayan yollarda
gün doğarken güneşe doğru

durup düşündürür
mevsimsiz yağın karlar
tam ortasında bir ömrün
dillenir geçmiş baharlar
hayıf ve hüznün arasında bir yerde
bir soru; koca bir ömür nerde

akşam olmaya yakın
karşılanmayı bekliyor gece
yalnızlığa şahit bir mum yakın
eğilip göğe, yıldızlara
ay ışığına pencereden bakın
ne kalmışsa hatırdan geçmişten
evvel zaman masalları gibi anlatın
bulut kadar düş yağmur kadar gerçek
yaşıyoruz madem ölüm de yakın

Kemal BAYRAKCI

GÜZ

eskinin son demidir
güz derler benzer bir hazana
salıncaklar kurulur
hüzünden anıların dallarına

cemreleri uyandıran
alev damlası rahmi yeninin
ışığı çalınmış
feneri gibisin sokağında o iklimin

gökyüzünden bırakır saçlarını kış
güneş benzer kifayetsiz bir çingiya
süzer kanatlarını usulca kar taneleri
gülüşü körpe kardelenden bir çağrıya

bakmak geçer
tohumun gönlünden
başını uzatıp penceresinden yeryüzüne
ılık nefesleri eksilmez sevdiklerinin
kara yeller esse
değse zemheriler göğsüne

bir damla misali bıraktın beni kalbinden
kalbine nehirler gibi aldığın yere
yedi iklim dört mevsim gibisin
hâlâ alışamadım bozduğun ezbere.

Mehmet OSMANOĞLU

GÜN BATIMI BİNEĞİ

soğuk t/enli tahtalar birbirine çatılmış
ürperip gölgesinden gölgem bile kaçıyor
kanı çekilen bir ten içine kapatılmış
gizemli bir el sanki kapağını açıyor

bir nefes duyuluyor canhıraş hırıltıyla
mor renkli bir dudaktan boşluğa yayılıyor
bedelini ödemiş hayatın hayatıyla
bir ömürlük uykudan, bir ölü a/yılıyor

ayak ucuna doğru dar/alan bir tasarım
bir insan nasıl sığar bu biçimsiz odaya
bütün kaygılarımı yamacına asarım
uzanırım bu tatsız sevimsiz payandaya

mıhlanmış her yanından kırıp çıkmak ne mümkün
bu karanlık hücreye yok mu bir ışık tutan
meçhule seferinde bineği her ölünün
ölü ki gözleriyle bir hayatı uyutan

kim bilir kaç yolcuyu taşımış sayan var mı
bu rıhtımdan açılan bu gemi sonsuzluğa
ölüm denen hâdise gerçekmiş d/uyan var mı
her tabuttan yayılır bu hakikat boşluğa

hem çok da yakındaymış her an gelebilirmiş
bu gizemli seferekarşı k/onulmaz emir
toz pembe hülyâları birden silebilirmiş
bir çürük teneşirle kancası paslı demir

belki bir sekte-i kalp belki buzdan bir saçak
her şekilde aniden tehirsiz saatinde
bu ruh bu kafesinden bir şekilde çıkacak
batacak bir gün güneş günün nihayetinde

haydi çağır ne varsa sırtını dayandığın
döndürür mü bir uzun sefer hazırlığından
ecelin pençesinden kurtaracak sandığın
gelse bir masal kuşu tılsımlı kafdağı'ndan

işte ölüm gerçeği dipdiri ve karşında
ister inan istersen efsanedir deyip geç
haykırır sırlı ayna ona her bakışında
yüzleşeceksin bir gün belki erken belki geç

hızla döndür o vakit şimdi yüzünü Rabb'e
el çekip bu dünyanın aldatan hül/yasından
birle büyükle onu şahit olsun gök kubbe
arındır yüreğini n/asırlaşmış pasından

İlker GÜLBAHAR

GÜLÜ

yediveren gibi dört mevsim açar
gönül gergefinde işlersen gülü
kuruyup dökülür kalınca naçar
dikenine basıp taşlarsan gülü

ateş gibi eli yakar koru var
çeşit çeşit desenlerde türü var
kokusunda nazlı yârin teri var
tutup koklamaya başlarsan gülü

sevda yalanına kalpten inanır
binbir renkle çiçeklenip donanır
sevgiyle boy atar nasıl gönenir
serçeyle kumruyla kuşlarsan gülü

uğramazsa öze böcek ve arı
kökünden kırılır narın dalları
zarafeti kalmaz zerre miktarı
nefretin ağzıyla dişlersen gülü

fırkate dayanmaz zarif yaprağı
kırmızı fistanda yeşil kuşağı
mesken tutar ıssız ovayı dağı
yürek bahçesinden dışlarsan gülü

bilir aşk yolunda yorulmak nedir
kıymet veren elle derilmek nedir
küsüp gitmek nedir darılmak nedir
karşılıksız döşle döşlersen gülü

gülistana döner çorak topraklar
kuş sesiyle dolar kırdı başaklar
bir başka akışır miskin ırmaklar
bülbüle mihman eşlersen gülü

muhabbet güneşi ister tenine
ilgi yağmurları düşer yanına
şahitlik edersin kötü sonuna
şubat soğuğunda boşlarsan gülü

misk ü amber gibi kokacaktır hep
nahif mecnunları yakacaktır hep
mahzun ceylan gibi bakacaktır hep
bağrına basarak düşlersen gülü

gülbahar ayırma kırmızı beyaz
sine ile yokla ilkbahar ve yaz
titre üstüne ki vuracak ayaz
kalbinle sarılmaz kışlarsan gülü

TOPRAK KOKUSU

Sokağın başında durdum, kederle izlemeye başladım. Evlerin çoğu çoktan dört-beş katlı apartmanlara dönüşmüştü. Çocukluğuma dair hiçbir iz kalmamıştı.

Burnumun direği sızladı. Yavaş adımlarla sokağın içinde yürürken sokağın eski haline dönmüş, çocukluğumu yeniden yaşıyordum sanki. Sağımı solumu incelerken elektrik direğinin dibindeki evi görünce sevindim. Ev neredeyse hiç değişmemiş, hâlâ zamana karşı direniyordu. İçindekileri hayal etmeye başladım. Sait Dede otoriterdi ama aynı zamanda çocuklara karşı sevecendi. Şeker ve limonata dağıttığı günlere gittim. Bir köşede durmuş, etrafına bakıyordu. Beni görünce gülümsedi.

“Gel evladım, limonata vereyim iç, kendi ellerimle yaptım.” dedi. Duymazdan gelince “Erkeksin bak, içmezsen bir yerlerin şişer. Demedi deme sonra.” diye caydırdı beni. Üzeri çam fıstıklı iki bardak limonatayı afiyetle içtim. Gerçekten de güzeldi. Utanmasam bir bardak daha isteyecektim.

Burnuma limonata kokusu geldi. Dudaklarımı dilimle ıslatırken, evin yıllara meydan okuyan, eski, paslı demir kapısından gözlerimi alamadım. Bir an kapı açılacak, Sait Dede elinde limonata sürahiyle çıkacak ve yine çocuklara seslenecek sandım. Çocukların da neşe içinde seğirttiklerini gördüm. İçime limonata tadında ılık bir sevgi aktı o an. Mutlu hissediyordum kendimi.

Gözlerim biraz ilerideki bahçe duvarına takıldı. Karyısı ve şeftali ağaçlarının tepelerini görür gibi oldum. Sağıma dönecektim ki aklıma çocuklar meyve ağaçlarına dadanmasınlar diye duvarın üzerine betonlanan cam kırıkları geldi. Olduğum yerden iki üç kez zıplayıp Coşkun’un kanayan ellerini gördüm. Gözlerim doldu.

Ne kadar uzun zaman olmuştu Coşkun’u görmeyeli. Yıllar öncesi bir arkadaşımın taksicilik yaptığını duymuştum. Hepsisi o kadardı. Hızla yanımdan havlayarak geçen köpek Coşkun’dan ayırdı beni. Tüm dikkatim dağılmıştı.

Sessiz adımlarla yürümeye başladım. Her şey bu kadar mı hızlı değişebilirdi. Bu sokak, çocukluğum, yıllarım... Sokağı geçip sağa döndüm. Yer yer sıvaları dökülmüş, boyası kabarmış bir evin önünde durdum. Giriş kapısının üzerinde kalın zincire takılı kocaman bir kilit gördüm. Ekrem’i hatırladım. Okul yolunu, yalınayak koşturduğumuz sokakları, boş arsalarda saklambaç oynadığımız günleri hayal ettim. Sararan ve kaybolan yıllara için için ağladım. Yanıma yaklaşan kadını fark etme-

dim bile. “Beyefendi!” dedi, “Satılık değil o ev. Boşuna bakmayın.” Yüzümü dikkatlice inceledikten sonra:

“Bu evin sahipleri var ya... Düğün dönüşü geçirdikleri bir trafik kazasında -büyük oğulları Ekrem hariç- hepsi öldüler.”

Bu nasıl bir haberdi, kalbim duracak gibi donup kaldım. Dudaklarım titreyerek:

“Ekrem’e ne oldu peki?” diye sordum.

“Zavalılık sıyrıldı kafayı... Kazadan kendisini sorumlu tutuyordu. Onun düğünüydü çünkü. İçine kapandı. Kimseyle fazlaca konuşmaz, sokağa çok nadiren çıkardı. Sonra bir gün karısının abisi geldi. Giderken kız kardeşini de yanında götürdü. Bir daha da dönmedi. Oysa ne güzel, ne de sıcak bir kadındı. Karısı da gidince Ekrem bir başına kaldı. Yaşayan bir ölüden farksızdı. Sonra o da sessizce kayboldu ortalıktan. Bir daha da ondan haber alamadık. Bir akrabası geldi kapısına kilit asıp gitti.” Dizlerine vura vura yanımdan uzaklaştı.

Gözlerim nemlenmiş, hüznüm artmış, içime tarifsiz bir acı kıvranıp yatmıştı. Oysa Ekrem ne iyi bir çocuktu. Şen şakrak ve hayat doluydu. Boş arsada futbol oynardık. Kaleye geçer, müthiş kurtarışlarıyla herkesi kendine hayran bırakırdı. Hatta İzmir’in köklü spor kulübü Altay’dan teklif bile gelmişti de babası kabul etmemiş, “Top oynamak günahtır, şehitlerimize hakarettir!” demişti.

Birden karşımdaki evin paslı demir kapısının gıcırıtısıyla irkildim. İçerden yirmi yaşlarında, yakışıklı, saçları özenle arkaya doğru taranmış, elinde valiziyle genç bir erkek çıktı. Onu, saçları kırışmış, göbeği öne fırlamış, güleç yüzlü yaşlı bir erkek izledi. Belli ki oğlunu yolcu ediyordu. Yaşlıca bir kadın ikinci katın balkon korkuluğuna yaslanmış, kendini sarkıtmış bir hâlde, “Vardığında bizi aramayı ihmal etme oğlum!” diye seslendi, “Merakta koma bizi.”

“Tamam, anne!”

Dikkatli bakınca, saçları kırışmış adamı hemen tanıdım. Mesut’tu bu! Nihayet geçmişime ait bir iz daha yakalamıştım. Sevindim, içim içime sığmıyordu. “Mesut!” diye bağırdım. Gözlerimdeki ışık alazlandı. Mesut dönüp baktı; yüzümü incelemeye, beni tanımaya çalıştı. “Neco, sen ha!” diye bağırdı birden. Hızla koştu yanıma. Otuz beş yılın özlemiyle sarıldık birbirimize. “Gözlerimden tanıdım, hiç değişmemiş bakışların.” dedi. Ardından baştan aşağı beni bir güzel süzdü. “Yaşlanmışsın, çökmüşsün.”

“Te! Diyene bak hele. Sanki kendisi eski filinta Mesut da, bir de kalkmış bana kulp takıyor.” Gülüştük. Mesut balkondaki karısına seslenerek: “Neco bu, bizim mahallemizin eski demirbaşlarından... Annem benden çok onu severdi. Kıskanmıyor değilim hani...”

Kolumdan tuttuğu gibi çekeleyerek zorla eve götürmek istedi. Kolumu kurtarmaya çalıştımsa da başaramadım. “Bırakmam, boşa debelenme.” dedi, “Otuz beş yılın hesabını soracam. Bunca yıl ne arayıp ne sordun, bir haber bile salmadın hayırsız!”

Yukarı kata çıkan merdivenlerin başında Ümmühan Abla ve gelinini gördüm. Ümmühan Abla hemen tanıdı beni. Basamakları birer ikişer hızlı adımlarla çıkmış, nefes nefese kalmıştım. Beli bükülmüş, vücudu küçülmüş ve saçları yok denecek kadar azalmıştı. Elindeki bastonuna yaslanmış, gülümsüyordu.

“Neco’m, sen mi geldin, gerçekten sen misin?” dedi, boğuk bir sesle.

“He ya Ümmühan Abla, benim ben!” dedim, nasırlı ellerine sarıldım.

“Azıcık boynunu eğ de yanaklarından öpeyim.” dedi bana.

Dizlerimin üzerine çöktüm. Bir çocuk gibi sarıldı bana. Saçlarımı kokladı. “Neco’m!” dedi, “Mahallede bir biz kaldık. Herkes ya taşındıya da göçüp gitti bu dünyadan.” Ağlamaya başladı. Gelini de sessizce ağlıyordu. Yeniden sarıldı, öptü, kokladı, yüzümü saçımı okşadı. “Biliyor musun sen eski mahallemizin insanları gibi toprak toprak kokuyorsun. Nerde şimdi o insanlar, toprak bile kalmadı. Her yer beton, taş. İnsanlar da, kalpleri de öyle oldu.” derken gözünün yaşı sesine karışmıştı.

Dayanamadı, bayılır gibi olunca bir çocuk gibi kucaklayıp salondaki kanepenin üzerine özenle sarsmadan yatırdım. Başını okşadım, toprak kokan ellerini öptüm defalarca. “Ah benim güzel Ümmühan Ablam!” dedim. “-Bir başına kaldım bu dünyada; her yanımda beton benim de, siz gibi...”

Kızaran gözlerimden bir damla yaş yanaklarımdan aşağıya doğru süzölmeye başladı, oradan da yüreğime aktı...

Aras ALTUNBEY

ACIMIN KARNINDA

acımın karnında öfkeli zaman hurdası
kireçli evlerin öfkesi kırık
paslı insan tırnağında kırkını doldurmuş
öfkeli küp

bazen acı diyorum acı
içi kan dolu
çakınca yanmayan kibrit

notası gizli şehir ve şair
çalıntı çantalarda şarkısı
aşk buharını çalan çaydaki köz
avucumda sığıntı serçe feryadı

şiiirler kurcalıyor kalbin yırtık ceplerini
bahar ve ürperti dolu
çalıyorum yırtık ışığı
sığındım kirpik altındaki kadrana

KALBİN MERMİ DUDAĞI

sözden önce kalp vardı
yumuşakça
benim tarihim yok
belli değil
yakın süreksiz av gideceğim yerler

siz değil misiniz
yüzünüzde acının ruh rotaları
saklayan sokağa et sürüyerek
kemik bulmuşluğunuz

bir cephe işgal ediyorum kalbimin ortasına
yıkılan sözcükler
karın tokluğum belki ayrıcalıklı
belli akrep ısıriyorum sözcüklerden
beleririm gün doğumu kendi dudağıma

ANADOLU ÇOCUKLARI

Daraldıkça daralan bir çemberin içinde dönüp doluyorlardık. Yalap yalap ışık huzmelerinin yağdığı kentlerden olurda yolunu şaşırarak bir ışık demeti köyümüze uğrar diyebilirdik bekliyorduk. Yürümeye kalksak önümüzde dağlar sıralanıyor, arkamızadönsekuşsuz bucaksız ovalar göz kırıyor.

Bu köyün içinde yitlik gülüşleri var kalemi kâğıdı seven öğrencilerin. Sancılı bir coğrafyanın hayalden birikintileri içindeumut yelkenine degecek rüzgârları bekliyorlar. Ceplerinde akıllı telefonları, evlerinde tablet yada bilgisayarları yok, lakin o bilgisayarve telefonu yapmak için iyi bir mühendis olma düşü var yamalı ceplerinde. Bir öğretmenin gayretle dört sınıfa ders vermeye çalıştığı kırık dökük sıraları.Onu da özledik: Boyasız duvarları olan okulumuzu. Bahçesinde mendil kapmaca oynarken,masum ve kaygısız kahkahalarımızı üstünde koşuşturduğumuz toprağa akıtmamızın hasretini çeker olduk.

Geceleri gömülürken yastığın yorganın içine, uzun uzun ağlıyorum kaybettiklerime. Kendimce bildiğim duaları okuyor, bir çıkar yol için Allah' a yakarıştaki bulunuyordum.Duyuyorum, hissediyorum. Her ne kadar bize hissettirmemeye çalışsa da annemin de gözyaşlarının yerinde durmadığını biliyorum. Genç yaşta eşini kaybetmiş olan bir annenin iki çocuğuna iyi bir istikbal verememenin hüznüyle ezildiğini görebiliyorum.

Lanet olası salgın hastalık yüzünden okullarımızda göremediğimiz dersleri internetten anlatıyor öğretmenlerimiz. Oysa bizim köyde ne bilgisayar, tablet ne de o cihazları çalıştıracak olan internet hatları var.Sayırsız arzularım var. Hepsi de eğitim ve öğretime dair. Sınırları yoklukla çizilmiş olan bu Anadolu köyünde, yanlışla doğruyla sindirebilmek için iyi bir köy öğretmeni olmak istiyorum mesela.

Her insanın bir öyküsü olduğunu duymuştum. Bizim coğrafyamızda yaşayan bütün insanların öyküleri birbiriyle benzer sanki. Çıtası eksik çatılar, ucu delinmiş ayakkabılar, tarlaya ekilen ekinler, dağda bayırda otlatılan sürüler... Ama bakmayın siz öyle elbiselerimizin eski olduğuna. Sandıklar dolusu yürek zenginliğimiz de vardır bizim. Bir düşünürün kitabında okumuştum. Büyük kentlerde insanlar bayılıp düştüğündeetrafındaki insanların çoğu hiçbir şey olmamış gibi geçip giderlermiş yanlarından. Kimsesiz biri ölünceölenin cesedi kokmaya başlayınca anırlarmış mahalleli.

Biz Burnaz köyünün insanları, yağmuru da beraber göğüsleriz güneşin parıltılı ışıklarını da. Bir çinke ekmeği de bölüşürüz bir ambar dolusu buğdayı da. Bir çocuk anasını yitirirse otuz hanenin de yeni bir evladı olmuştur, şefkatle bağrına bastığı.

Girift bir labirentin içinden dışarıya çıkış yolunu bul-

maya çalışırken kendimizce bir karar almıştık. Her gün aynı saatlerde dağın eteğinde bulunan geniş alanda toplanıyor, getirdiğimiz minderleri birer metre arayla alana yerleştirip ders kitaplarımızdan bir şeyler öğrenmeye çalışıyorduk. Birimizin anlamadığını, anlayan bir diğer arkadaşımız anlayana kadar anlatmaya çalışıyordu. Bu yaptığımızın ağır aksak yürüyen bir kaplumbağaya kanat takip onu uçurmaya çalışmak çabası olduğunu hepimizde çok iyi biliyorduk. Gelin görün ki elimizden başka türlü gelmiyordu.

Dağın eteğinde toplandığımız günlerinbirinde, köyümüzün meydanında araçlar ve insanlargoördük. Kalabalığa doğru koştuk. Kepçeli bir araç, var gücüyle toprağı kazıyordu. Muhtar amca ve gayet şık giyimli iki ağabey bize doğru ellerinde paketlerle yürüyorlardı. İçlerinden birini sanki tanır gibiydim. İyice yaklaştıktan sonra her birimize içinde tablet olan kutular dağıtmaya başladılar. Çalışmaların devam ettiğini, en geç bir hafta içinde köyümüze yakın bir alana baz istasyonu kuracaklarını ve hepimizin tabletine belirli bir limitte ücretsiz internet yükleneceğini söylediler.

Elimi kalbime koyduğumda kalp atışlarımınkabarıp göğsümün çerçevesinden dışarıya doğru taşıdığını hissettim.İşığını bizden saklayan yıldızlar sağanaklar halinde üzerimize boşalıyordu. Sesim çıktığıncaya bağırarak, gökyüzünde beliren güneşin yüreğine dokunmak istiyordum.Kahraman olarak gördüğümüz bu kurtarıcılar çarmıha gerilmiş olan bedenlerimizi tek çırpıda asıldıkları yerden, çivili darağacının çubukları arasından kurtarmışlardı.

Sürgündeki ıstırabımıza son veren bilet kim tarafından ve nasıl kesilmişti? Mutluluk çığlıkları içinde hesapsızca cıvıldaştık.Açıkçası bunu sorgulamak hiç de aklımıza gelmemişti. Sonradan öğrendim. On beş yirmi gün önce annemle beraber yardım başvurusunda bulunmak için muhtarlığa gitmiştik. Muhtar amcanın yanında sevecen, derin ve hüznü bakışlı bir ağabey vardı. Bir yakını bizim köyde yaşıyormuş. Kimi kimsesi olmayan Hayrettin dede vefat edince cenaze işlemlerine katılmak için Ankara'dan gelmiş. Bana ismimi okuyup okumadığımı sordu.Kendimi tutamayıp ağladığımı hatırlıyorum. Eğitimin internetten sürdüğünü ve imkânsızlıklar yüzünden dersleri takip edemediğimizi söyledim.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında yetkili olan bu ağabey içimize batan ağılı kaktüslerden çok etkilenmiş. Bütün imkânlarını seferber ederekcam kırıklarıyla dolu hayatımızı yaldızlı aynalarla bezemeye karar vermiş. Ömür boyu minnet duyacağımız bu güzel yürekli insan sayesinde umudun önünde tek sıra minnet kuyruğunda bekliyoruz,Burnaz köyünün ay benizli çocukları.

Meral Tabakoğlu TOKSOY

Yadullah RÜYAVİ

PAPATYA

tavan arasında
geçiverdi elime
yarım asırlık o defter
“kalbin kadar temiz bir sayfa”
diyerek başlayan
benzer sözler

hatırlamakta zorlandım
silinmiş belleğimden
birçok çehreler
çocuksu bir heyecanla
karıştırırken sabırsız
kelebek kanadından da narin
eprimiş bir papatyayla
maziye döndüm

kurşun gibi delip geçmişti
ergen düşlerimi
dün gibi dersem yalan
sönük puslu darmaduman
birkaç kare kalmış o yıllardan
bir de sadece
kuru bir “papatya”
senden arta kalan

GERİ DÖN

**Farsçadan Çeviri:
Nasrin Zabeti Miandoab**

geri dön
ey yorgun kervan geri dön
tuzun zihni kısır ve çoraktır
kömürün güzelliğini
ateş geçmiştir
ve gecenin kırmızı balıklarını
yıldızlar korkutmuş
ey zihin
ey yayılmış yara
içi boş sabrı
tuz tarlasından al
zira eski sular
hep senin kitaplarında akıyor
geri dön
burada doğa
-göründüğü gibi-
doğal değil.

BAHAR

ağaca tırmanan bir delidir
ve rüzgâra kadar gidiyor
ben rüzgârla
ağaçtan yukarıya doğru düşünüyorum

SESSİZLİĞİN ANLAMİ

sessizliğin anlamı
senin boğazında söylenti yapıyor
ibarelerden söylenti
sözcüklerin söylentisini
sessizliğin ortasına oturtmak için
kolunu ibare yap

1957 SENESİNDE ÖLDÜRÜLDÜ, AMCAMDI, ZEKİ'YDİ ADI; (ÖTEDE POSTACI CENGİZ)

1957 senesinde öldürüldü, amcamdı, Zeki'ydi adı;
ağlayan bebeler susarmış!.. “Zeki geliyor” deyince

toprağın titrediği bir günün akşamında, niye gittin
o davet edildiğin sofranın görünümü içinde: tuzak

attığın her adım ile, nice sarsılış ve dua bıraktırdın
eli kenarda kalan her yoksulun rüyasına, iç huzur!

içilen rakılarda gölgeler gölgelere, övgü karanlığa
aktı gitti içinden göçüp giden kuşlar gibi; ölümün!

(mayıs ayının sıcak bir gününde, fidanlık yolunda
postacı Cengiz ile karşılaşılıyor.., liseden dönerken

mezarlık yukarıda, biraz biraz yukarı sağda, iğde..
ve ağlamıştı amcamı bana anlattığında, felsefe ile)

ölüp ölüp ele geçirdikleri, yerel iktidarı bağlamış
boğulup gitmek üzere iken korkularından “a”lar..

yiğitlik!.çarmiha gerilemeyecek yüreğine atılmış
nice iç çekmeler içinde dökülmüş nur'u gözlerin!

kendini gizleyen o korkular, perde perde mezeler
Çelebi Zeki'nin önünde bir şölen, ve dostluk dibi!

kurulu her perde, düşüyor bir an paniğe, saat 00'a
ve doğru eşsiz bir hürmet..ve kalkış: ilk çıkış anı

elektriğin yeni geldiği bir kazada, sönüyor ışıklar
gece saat sıfır sıfırda, yürüyor karanlıkta üç kişi...

1957 senesinde zifiri karanlıkta, sözde üç dostun
yankılanıyor yürekleri, demir atmış adımları ile...

(sarı bisikleti ile gözlerimde bir morarma, gidişin
birçok kez konuşmuştuk, Zeki ve ötede Cengiz!..)

uçsuz bir sigara, an uzandığında Zeki'nin ağzına
istediğinde yakmak için ateşi, gölge için için ölü!

donup kalmış eller arasında bir hançer, korku mu
titreyen eller! el değil buzul için, gırtlığa yönelik

çene altından giren hançerin soğukluğu ile, bir an
“naaptın lan Hüseyin”! sözünde yüreğin derinliği

ve kudreti gücün ölümsüzlük inancı, ellerin elleri
yapıştığında Hüseyin'in yakasına Zeki'nin ölümü

kesti ayaklarını yerden, ölüm ölüm boşluğa çılgılık
“yetiş laan öldürüyor Zeki beni” dediğinde; silah..

öteki puştun tetiği çektiği namludan, vıvlayan ses
ile delip geçti ensesini, beynine doğru bir mermi!.

bir çınar, durur hala hükümet konağı önünde: göl!
ağlar hala bebeler o çınar altında, geçerler oradan

(bir Cengiz vardı eskiden, postacı, ağladı hep gün
liseden dönerken, sarı bisiklet hep karşıdan gelirdi

BİLMİYORSUN

bilmiyorsun kahve gözlüm
 delice gülümseyişler dökülürdü gözlerimden
 firuze akşamların arifesinde
 farkında değildim
 boyardım rüyalarımın her perdesini
 su yeşiline
 cam göbeğine
 ve düşerdi buğulu bakışların suyun üstüne
 bakışların akar, su kalırdı geriye

ne zamandır değmedi gözlerin
 susamış gözlerime
 gelmedin kahve gözlüm
 yapayalnız dolandım irem bağlarında
 ve ayak izlerinde munis bir kumrunun
 farkında değildin
 bağlar kurur izler kalırdı geriye

kahve ısmarlardım yıldızlara
 gökyüzüne seni çizdiğim akşamlarda
 vururdu kirpiklerin yüreğimden uçan turnaları
 kör olduğum mehtaplarda
 farkında değildin
 turnalar ölür temrenler kalırdı geriye

uzaklar
 ah uzaklar
 bir yanım aksak
 bir yanım sarsak
 kuşlar
 takının gümüş kanatlar
 uçun siz
 uçun uçabildiğiniz kadar
 kuşlar uçar tuzaklar kalırdı geriye

uzaklar
 ah uzaklar
 sarsam bir kirmene bir el vursam
 yahut dürsem kat kat
 versem de ateşi ganj'a savursam
 sonra yangınlar söksem zamanın bağrından
 çıkarsam kör kuyulardan
 yahut zindanlardan yusuf'u
 vezüleyha'nın eline bir bıçak daha versem
 sürsemnil'in üstüne ateş yüklü gemiler
 söyle kahve gözlüm
 ne değişir
 nil akar ateşi kalırdı geriye

seni dokurdumilmekilmek gece mavisinde
 şavkırdı sessiz gülüşün bedrin yüzünde
 ve şarkılar söyledim kaybolduğum gözlerinde
 neyemen'den yakıcı türküler
 ne de sürgünden devşirdiğim ezgiler
 papatya hüznü besteler söyledim
 iğde kokulu gecelerde
 farkında değildin
 türküler susar sürgünler kalırdı geriye

seninle bir kahve içimi kadardı tüm servetim
 ben yoktum
 hiç de olmadım
 ben sende değil ey sevgili
 adına yaktığım sevdada kavruldu
 farkında değildin kahve gözlüm
 aşkın yakar külü kalırdı geriye

yıldızlara taşırdım seni her bakışında
 katman katman içimdeki basamaklardan
 kucak kucak sevinçle çıksam da gökyüzüne
 biliyorum
 tükeneneğim bir kelebek ömründe
 ve ölümünde suya düşen bir kar tanesinin

söyle kahve gözlüm!
 bir yıldız kayması değil mi ömür dediğimiz an
 bir çift göz değil mi bir kartalı bir güvercin kılan
 yahut mecnun'u sahraya vuran

gül sensin bugün ey sevgili
 yak
 yak bülbülü yakabildiğin kadar
 söz sultanı sensin bugün ey bülbül
 yakar
 yakar yakarabildiğin kadar
 farkında değilsin kahve gözlüm
 gözler söner bir gün sözler kalır geriye

BİR SINIR İKİ DÜNYA

Geçiş, geçit anlamına geldiği biliniyor. İki tarafın adı da İspanyolca; Amerika tarafındaki şehir El Paso, Meksika tarafındaki ise Ciudad Juárez. Şimdiki bilinen Kaliforniya, Texas, Arizona ve New Mexico Eyaletleri 1848 yıllarına kadar büyük Meksika sınırları içerisindeyken savaştan sonra Amerika işgali ile bugünkü sınırlar belirlenmiş eyaletler. Hem İlk keşiflerin İspanyollar tarafından yapılmış olmasının hemde Meksika ve Güney kültürünün etkisi ile Amerika'da birçok şehir ve bölge isimleri İspanyolca. Bilindiği gibi üst ve tarihi kültürler belirleyicidir. Amerika sonradan oluşturulduğundan üst kültür Latin ve yerli kültürü etkilemiş, üst kültürün etkileri sürüyor.

Sınır söylencesi ve sınır sosyolojisi gündemde olduğunda en çok adı geçen ve en çok bilinen sınır-yer El Paso. Şiirlerde, sinemada, edebiyatta oldukça geniş yer buluyor. Her gezgin bu anlatıyı görmeli. Zor ulaşılan bir yer. Adı sürekli kaçakçılıkla ve ölümlerle anıldığı için fazla ilgi yok. Sadece özel ilgililer gidiyor. Birlikte gittiğimiz seyyah arkadaşlara, "Görülecek turistik bir yer değil, şehirde hiç bir şey yok, ne için geldik, demeyin." Sınır boyu gezi dışında bir şey yok. Kaçakçılar müzesi var, çok küçük, ilgililer randevu ile görebiliyor. Turistik bir yer değil, askeri ve daha çok emeklilerin yerleştiği bir bölge. Arizona çölünden, New Mexico düzlüklerinden sonra bir dağ silsilesinin güney etekleri olması bölgeyi biraz emekli yerleşim alanı haline getirmiş. Bölge aslında tam Texas eyalet sınırlarının bittiği yerde bulunuyor.

Güneylilerin Amerika'ya geçişinde umuda yürüyüş, hiç değişmemenin ve hasretin başlangıcı, göçmenlik, gurbet anlamına gelir El Paso. Gerçekleştirilmesi gereken Amerikan rüyasının da sınırıdır. Gelenler, Amerika'da kendilerinden çok geride kalanlara bakarlar. Amerika'dakiler oldukça yoksul ve ağır emekçilerdir. Neredeyse güneş yüzü görmeden yirmi dört saat çalışırlar. Bu beş altı eyalette İspanyolca birinci dil gibi. Bilenin tersine, Meksikalılardan çok Orta Amerikalı göçmenler sınır insanları.

Kuzey'den Güney'e geçiş, Amerika'nın katı hukuk sisteminden Meksika'ya kaçış, suçun temize çekilmesi ve özgürlüğe yürümek anlamına geliyor. İki tarafada ne için olursa olsun gidenler, gönüllü olarak geldikleri yerden bir daha dönmüyorlar. Böylece sınırın çelişkili bir koruyuculuğu ve değişkenliği oluşuyor. Meksika

tarafının - Ciudad Juárez- büyük bir nüfus yoğunluğu var. Renkli gecekondu evleri, geceleri yoğun bir aydınlık içinde. İki taraftada görülen dağın yamacında Maya Yıldızı ışıklandırılmış, parlıyor. "Meksika Özgürlüktür veya aydınlıktır." anlamına gelen tepedeki yazı El Paso'dan okunabiliyor. El Paso sınır bölgeleri en az öbür taraf kadar yoksul. Sınır ticareti yapılıyor ve bu bölgede sadece İspanyolca konuşuluyor, yalnız Meksikalılar var. Amerikalılar kuzeye doğru yerleşmişler. Neredeyse bir kaç dünya.

Güneyliler için bitmeyen hayalin, gelenler için büyük bir hayal kırıklığının başladığı yer. Şehirde zamanında belli bir refah düzeyi varmış gibi görünüyor. Güzel art-deco tarzı binalar dökülmeye yüz tutmuş. Bu tarafta klasik neon ışıkları, öbür taraf ise yerli halk sanatı örneği süslemeler. İki tel sınırı arasında su kanalı geçiyor. Teller elektrikli, sınır güvenlik araçları yönünü Juárez'e dönmüş, kimi kimden koruyor? Ciudad Juárez dünyanın en tehlikeli şehirlerinden birisi olarak gösteriliyor. Bu istatistiklerin neye dayandığı bilinmez, sakın görünüyor. Sınır terk edilmiş gibi... Geçişler bu taraftan sakın. Sadece sınır emekçilerinin günlük geçişleri var. İki köprü uzanıyor. Birisi yayalar için öbürü araçlar için. Meksika'dan Amerika'ya geçişte mahşeri bir ve dikkat çekici yoğunluk var.

El Paso'da çok sıkı bir güvenlik var, kuş bile uçurulmuyor. Bir güvenlik şeridinde şehrin 50 mil çıkışına kurulmuş. Amerika içindeki gümrük kapısı gibi. Ya bir kaçak gizliden sızmışsa diye bütün çıkışlar kontrol ediliyor.

"Meksikalı Olmak" bir deyim, bütün dünyada en altta olmayı ifade ediyor. Dışlanmayı yoksulluğu, göçmenliği, hiç bitmeyen düşü anlatıyor. Meksika sınırı bir kült kavram. "Meksika bir batı değildir, Batı'nın en büyük belasına direnme çabasında Doğu'dan kopup taa oralara konmuş bir avuç topraktır." diyor yazar. "Şiiri bile var." diyor şair: "Hep bir Meksika sınırım olsun isterdim/ kovboylar hep Meksika sınırına giderdi/ kimse dokunmazdı sınırı geçtiler mi/ Meksika sınırımız olmadığından belki/ ortasında dururlardı/ en canalcı lafın/ Şimdi/ Meksika sınırına iki saat mesafede/ tekrarlayıp duruyorum kendi kendime/ bir Meksika sınırı lazım her memlekete/ Meksika'nın kendisine bile."

Bir sınır ürkekliği görülüyor insanlarda. Herkes ken-

di halinde ve içe kapalı hareket ediyor. Canlılık daha çok yukarılarda.Şehrin girişinde sınır olduğu hiç anlaşılmıyor, aşağılara doğru inildiğinde bu farkediliyor. İki tarafta da her an bir şey olacaktı tederinliğı, havası, sakinliğı ve pusu egemen. Bir kayıp şehir ve kayıp şehrin kayıp insanları denilebilir.

Araştırma yapılsa iki şehir birden çıkar.Sanki zorla bölünmüş bir sınır var ve ayrılmak istemiyor bu şehir. 1870’lerde iki yüz bin olan nüfus şimdi yedi yüz bin. Ciudad Juarez ise 1 buçuk milyon nüfuslu bir şehir. Sınır 1848 Meksika savaşından sonra çizilmiş ve bu savaşı halkı bölmüş.

Meksika’dan Amerika’ya geçiş için epeyce kapı var. En yoğunu Kaliforniya’da:Tijuana. Mexicali’de öyle. Ama bütün sınır belası, el Paso’ya 250 mil uzaklıktaki orta bölge şehri Albuquerque’de toplanmış. Kaçakçılığın ve çeteleşmenin, uyuşturucunun, yoksulluğu ve şiddeti doğurduğu alan burası. Sınır psikolojik olarak buradan başlıyor. El Paso,sınır ticaretinde ve yoğunluk yönüyle ikinci sırada bulunuyor. Adının çok fazla duyulması; geniş, kontrolü, zorlu Texas ve Arizona çölüne açılmasından dolayı. Yüzyıllık kullanımı ve buradan çıkan trajediler de herkesçe bilinmesinde etkilidir sanırım.

Olumlu yanı da var: İki tarafa da ekonomik ve kültürel katkısı büyük. Sınır ticareti dışında büyük bir ticari hacmi var. İki bölge yönetimi ortak çalışıyor; yatırım, planlama vb. birlikte yapılıyor. Güneyin bu ticarete ve ekonomiye katkısı büyük. Her şeyin temeli olan ham madde ve ucuz emek, güneyden geliyor.

Ayfer YILDIZ

İNSAFSIZ

Yüreğini dinle iş işte henüz,
Destursuz gelip de gittin insafsız!
Gelecek muamma, geçmişte ânız;
Varlığımı talan ettin insafsız!

Dünya yalan deme asıl yerdeyiz,
Kalbine sorsana nasıl sırdaysız,
Şunu bil biz bizin hâsıl derdiyiz;
Kara bulutlara ittin insafsız!

Sürer melânkolik aramalarım,
Sensiz olmuyor ki yarım ellerim,
Yalan gölgelerden meram dilerim;
Hayalle başlayıp bittin insafsız!

Başımı ellere eğmeden önce,
Ruhumda keşek uçardı ince.
Hepsi toprak oldu ferim gidince,
Hayat ağacımı yuttun insafsız!

Yaşayacak iner can tanesine,
Tutulur ölümün fırtınasına,
Azrail pençeyi kor sinesine;
Kaderi boş yere tuttun insafsız!

Aklımda değilsin dersem inanma,
Başka merhemleri sürsem inanma.
Aşkın defterini dürsem inanma,
Serde buram buram tüttün insafsız!

Zây ettin Yıldız’ı, darda gökyüzüm.
İklimim isyanda karda bak yazım.
Kaderim usandı zorda niyazım,
Güneş kılığında battın insafsız!

Öznur BALABAN

Kadir KÖSE

DÖRTLER AŞKINA

ÖĞRETMENE SELAM

benim derdim tel tel ak düşmüş kınalı saçlarımda
her yanından hüznün damlıyor avuçlarıma
avuçlarım yorgun
sırılsıklam kedere bulanıyor

benim derdim özgürlüğe uçamayan kanatlarımda
işte bak cam açık kalmış
hadi ne duruyorsun uçsana

hayır hayır ciğerimden bağlamışlar
özgürlük burnumun ucunda
ben acılarımın koynunda beleniyorum sızılara
direniyorum
kanadımdan vuruyor bir çift masum bakış
şakaklarımdan merhamet akıyor
dörtler aşkına
olmuyor
uçamıyorum

benim derdim çatlamış topuklarımda
yürümek istedikçe mutlu yarınlara
topuklarım kanıyor
ah yedi cennet'in anahtarı o gözler
geri adım attırıyor ayaklarıma
içimde anlatamayacağım karmaşalar
kasırgalar
oysa benim kıyametim çoktan kopmuş
gözlerim ölümü arıyor
ey ölüm küs müsün bana
neden kapım hiç çalınmıyor
benim derdim cayır cayır yanan sol yanımda
içime akıyor ılık göz yaşlarım
ah dörtler aşkına
gülüyorum
susuyorum
kimse bilmiyor

Öğrenci çocuğu evladı gibi
Bilen öğretmene selâmlar olsun.
Yeri geldiğinde arkadaş, abi,
Olan öğretmene selâmlar olsun.

Sevgisiz çocuğun görüp kışını,
Şefkat ile okşuyorsa başını
Öksüzün, yetimin akan yaşını,
Silen öğretmene selâmlar olsun.

Vermenin uğruna dökerken teri,
Bilmez mi çocuğun neredir yeri?
Keşfedip çocukta olan cevheri,
Bulan öğretmene selâmlar olsun.

Rett, Down, Otistik zihin engeli,
Bunları eğitmek gayet çileli;
Engelli çocuğa vererek eli
Gülen öğretmene selâmlar olsun.

Küçükken verilen bırakır izi,
Kalplere nakşolur öğretmen sözü,
Eğitip öğretip gönülden hazzı;
Alan öğretmene selâmlar olsun.

Cehalet hissini öğretmen duyar,
Işıkla gezer hep diyar diyar,
Nesil eğitmeyi en büyük şiar,
Kılan öğretmene selâmlar olsun.

Yaparken ücrada zorlu işini,
Hain terör bırakmadı peşini,
Mesleği uğruna verip başını,
Ölen öğretmene selâmlar olsun.

Çocuğa aydınlık yol olmak için,
Zora düştüğünde dal olmak için,
İrfanlı, erdemli rol olmak için,
Yelen öğretmene selâmlar olsun.

Hızır İrfan ÖNDER

İSTEMEM

Gönlüm sana müştaktır başka ikbal istemem
Ebedileşmeyecek noksan visal istemem!...

Ne dünyadır ne ukbâ benim aradığım şey
Maksudum senin rızân başka emel istemem!..

Ey Rabb'im, varlığımı senin sevgin kuşatsın
Senden ırak kılacak hiçbir müşkül istemem!..

Senin için çektiğim her çileye râzıyım
Nefsime semirtecek makam ve mal istemem!..

Yitip gitti insanlık, ne vefâ var ne de ar
Zelil olmamak için zerre vebâl istemem!..

Sükûtî'nin gözünde eridi gitti cihan
Sana kul olayım da başka ödül istemem!..

Adem YAZAR

BAHSEDELİM

Çok sıkıldım anlamsız içi boş muhabbetten,
Şöyle din iman dolu fikirden bahsedelim.
Yaradandan, Kur'an'dan, son resul Muhammet'ten
Farzlardan, sünnetlerden zikirten bahsedelim.

İnsanoğlu aslında dünyanın en zebunu,
Keşke bir görebilse, keşke anlasa bunu.
Değmez ise kalplere imanın pak sabunu,
Kaplayacak tortudan ve kirden bahsedelim.

Onlar ki sevgiliye kalpten oldular tâbi,
Kimi gençlik çağında kimisi daha sabî,
Rasulün dostlarına diyoruz ya sahabi!
Ali, Osman, Ömer'den, Bekir'den bahsedelim.

Unutmadan ölümden bahsedelim mi bir de?
Düşünelim mi hâlâ can dururken bu serde?
Ne olacak kim bilir o tek odalı yerde,
Suallerden, Münker'den Nekir'den bahsedelim.

Ey İlhami önce sen dönüp bir bak kendine,
Sen ne kadar eriştin müminlerin indine?
Bir musibet çarpınca kader denen bendine,
Tevekkülünden, sabırdan şükürden bahsedelim?

ÇÖL YALNIZLIĞI

İlkbahar sabahının neşe yüklü saatleriydi. Üç ay olmuştu görüşmeyeli. Beyaz yeşil desenli dar bir elbise vardı üzerinde. İkide bir açık yakasını yukarı doğru çekip duruyordu; kendini benden korur gibi. Saçını da kestirip dağınık kısa saç modeli yapmıştı görmeyeli. Eskiye ait bir şey aradım üzerinde, yoktu. Gürültüden boğulmuş kafenin duvarlarına sigarasının dumanını rastgele üfleyerek “Neden çağırdın ki beni yine buraya?” dedi. “Her şey bitti, bitti!” Şaka yapıyor olmalıydı. Gerçekten böyle düşünüp düşünmediğini de bilmiyordum.

Sürprizlerine hazırlıklıydım, yapardı bazen. Ne ki uzun zamandır hedefini bekleyen oku böyle apansız bırakabileceğini düşünmemiştim hiç. Bir boşlukta salınıp dururken kalp atışlarım hızlanıp bütün vücudumu ter basınca anladım tam isabet sağladığını.

Gözlerindeki derin boşluktan anlamak zor değildi huzursuz olduğunu. Orada olmam ve onunla ilgilenmem hiç umurunda değilmiş gibi davranıyor, bakışlarını kaçırıyordu sürekli. Bir planı olsa bir anlam kazanırdı böyle umursamaz olması. Ne diyeceğimi bilememenin şaşkınlığıyla, “Yağmur” dedim, “dışarıda sürekli yağıyor.” Yağmuru sevdiğini söyledi sonra. Nedense bana birlikte ıslandığımız günleri hatırlattı. Evet sevdiğini biliyordum. Birlikte ıslanmayı arzu eden hep o olmuştu. Ancak ıslanmaktan kaçıp veda etmeden giden yine oydu. Ortak paydalar azalınca veda edilmeden gidiliyordu demek ki.

Ne çektiğimi bilmiyordu gittiğinden beri. Bir başıma. Ne zamandır cesaret edememişim karşısına çıkmaya. Onu düşünmek, tekrar eski günlere dönebilmek umudu beklemeyi katlanır kılmıştı. Yine de giderek büyüyen yalnızlığıma çare olmuyordu tüm bunlar. Kendimi içine gömüldüğüm çöl yalnızlığının girdabından kurtarabilmenin huzursuz heyecanıyla çaldım kapsını. Yanında olmak güvende hissettiriyordu beni belki de. İpimelindeydi. Ya ipi uzatıp kuyudan çıkaracak ya da öylece bırakıp kör kuyularda nefessiz bırakacaktı.

Görüşmeyeli onun gibi ben de değişmiş, eskiye dair ne varsa çıkarıp atmıştım üzerimden. Bir ben kalmıştım. “Anlamıyorsun!” dedim sesimin tonunu yükselterek. “Hiç anlamıyorsun!” Anlamadığını tasdik eder gibi kafasını aşağı yukarı salladı. Evet hiç anlamamıştı. Belki bu yüzden asıl zor olan, buraya tekrar neden geldiğimi açıklamaktı. Bir şeyler söylemesini beklerken gözlerini kısıp tavana bakıyor, uzun uzun susuyordu. Gözlerinde gördüğüm sadece sorular değildi, geleceğimizin bilinmezliiydi.

Bu yaşamın böyle sürmesi yetmiyordu bana. Sanki ortadan bölünüp unutulmuş bir elmanın yarısı gibi zamanla çürüyeceğimiz aklıma geldikçe içime çöken ve gittikçe yoğunlaşan bir sızı kaplıyordu içimi, çıkmıyordu bir türlü. Ürküntüm bu yüzdendi.

Ne zaman sonra bir şeyimin olup olmadığını sordu. Halimi sorması iyiydi evet. “Yok bir şeyim.” dedim. Yalan söylüyordum, aslında çok şeyim vardı. Hem benim hakkımda bir şey bilmesi neyi değiştirdi ki! Bir kılıç gibi kuşanıp öfkesini “Artık boşa zaman harcamak istemiyorum,” dedi. Kararı çoktan verilmiş bir duruşmadaymışım gibi çaresizce beklerken ne yazık ki savunmanın bir faydası olmayacaktı.

Kontrolsüz bir merakla “Neden kaçıyorsun?” diye sordum sonra. Aslında cevap almak için değildi sorum. Cevapsız kaçışları severdi. Biliyordum. Bacaklarını huzursuzca sallamasına bakılırsa kötü bir şey söylememek için kendini zor tuttuğu belliydi. Biraz daha üstelesem hemen kalkıp gidecek gibi geldi bir an. Sustum.

“Hâlâ inanmıyorsun değilmi?” dedisonra bir sırrı açığa vurur gibi. “Bu ilişki neden bitti, neden dönmüyorum hiç düşündün mü?” Düşünmüştüm elbette. Hem de epey zamandır düşünüyordum bunu. Hiçbir şey diyemedim. Anılara yaslanmanın bir faydası olmayacaktı biliyordum ama ister istemez geçmişe dönüp baktım; geride bıraktığımız anılarımıza, birbirimizden hiç vazgeçemeyişimize. Bir film şeridi gibi geçti hepsi gözümün önünden. O ise hiçbir şey hatırlamadı. Doğrusu hatırlamak istemedi. Geçmiş zaman kanallarını açmak istemiyordu, açılrsa her şey kırılıp dökülecekti orta yere belki de. Hiçbir şeyi dökmeye niyetim yoktu. Ama konuşmaya gelmiştik. Ne olacaksa olsundu.

Yalvarmamı bekliyordu belki de. Severdi çünkü. Kırgın bir ses tonuyla “Yine başlama lütfen!” deyip bir sigara yaktım. Aramızı dolduran boşluğa asılı onlarca soru vardı. Minderin üstüne kurulmuş bir kedinin umursamazlığında sandalyede kıpırtısız oturuyor, ara sıra parmaklarını sinir bozucu bir ritimle bir o yana bir bu yana masa üzerinde koşturuyordu. Tıkırt... tıkırt... Yine de sordum olumsuz cevap vereceğini bile bile sordum: “Geri dönmeyi düşünmüyor musun?” Yaralı bir umutla bir şey söylemesini bekledim, bir şey yapmasını.

Bakışlarını yerden koparıp “Her şey için çok geç kaldık.” dedi. Sonra, “Dönmeyeceğim, bekleme beni!” Ben kaybedişlerin içinde debelenirken kişisel zaferini ilan ediyordu. “Kabul et yenildin!” dedi sonra. Yenilmiştim,

doğru. Ama kazanan o da değildi.

“Anlamıyorsun.”dedim bir çıkış noktası ararken. “Önemli olan bunca zaman sonra, bunca rüzgâr esmişken aramızda, yeniden bir araya gelmiş olmamız, yeniden başlayacak olmamız belki de.” Sözlerim etkisizce havada dağılınca içimde filizlenen bu burgulu çaresizlikle ne diyeceğini beklemeye başladım.Öfke bedeninde devir daim ederken“Neymiş bakalım anlamadığım?” dedi çalkalanan bir sesle.

Keskin bir bıçak parıldayarak inerken umudun son dallarına,“Hiçbir şeyi.” dedim, “Hiçbir şeyi.” Ayağa kalktı, “Bitti!” deyip oyuna doyamamış bir çocuğun sokak özlemiyle fırladı dışarı, koşarcasına yürümeye başladı.

Gözlerime oturan bir özlemlerle “Nereye gidiyorsunuz?” diye seslendim arkasından. Dönüp bakmadı ya da duymadı.Ne yapacağımı bilemez huzursuz bir kuş gibi kalakaldım eşikte.

O anda cep telefonuma gelen uyarı mesajıyla derin bir uykudan uyanır gibi irkildim. Açıp baktım, sonra hızlıca okudum mesajı. Umutsuz bir geleceğin peşinde çırpınırken ilkbahar neşesiyle yüklü bir rüzgâr esmeye başladı içimde; tatlı bir şurup içmişim gibi bir ferahlık.Oydu. Her şeyi temize çekme zamanı gelmişti.

RIDVAN YILDIZ

BOŞLUĞUN GÖZLERİ

bilirim ki özgürlük büyüyor
yalnızlığın en iyi arkadaşı olarak meydanlarda
kır saçları değişiyorum zamana
artık her şey başka türlü geriliyor

çocukluğum korkular gölgesiydi
baba bir yabancı dil hiç anlaşılmayan
anne ezbere bildiğim şiir
kime anlatsam
bir şeyler buluyor kendinden

rüzgar zamansız yara bende
umut çileden doğan çiçek
burada yarım kalan her şey
bir boşluğun gözleri
herkes bir dönem uğruyor utançlara

hep olmayanı istemek ne tatlıydı
ve yasak şeyler çekti canımız
en büyük günleri
en küçük deliklerden geçirsem bile
yine İsmail kurban oluyor Yaradan'a
her şey başa dönüyor

yöremde konaklayan nasırlaşmış nefret
bela kanımda dolaşan bitmeyen bir grev
sıradanlaştığım her gün küçük ölüm
yadırgarım basit bir şeye gülünleri

aşağı tükürsem sakal yukarısı dert çekimi
odaya bir keşif çizdim ısrarla
yaklaşan güneş çelik soluğumda
parça parça hırpalandı
fakat boşluğun gözleri
üstümden çekmiyor işgalini

SEYDİ KALENDER

M.Nihat MALKOÇ

KİN

Sevgimi döndürme kine,
Derdimi katlama bine,
Darıktı patlarsa sine
Övün gayrı bayram eyle.

Duam senden kurtulmaya,
Vebalimle tartılmaya,
Gerek yoktur yırtılmaya,
Sevin gayrı bayram eyle.

Beğenip yazdın yazını,
Çekemem gayri nazını,
Elin yeterse dizini,
Dövün gayrı bayram eyle.

Seydi'ye çektirdin çile,
Hep katlandım bile bile,
İçindeki ataş ile
Gövün gayrı bayram eyle.

SENELER

Bağban göçüverir, bağ talan olur.
Yürekte yaralar açar seneler.
Dünkü hakikatler hep yalan olur,
Dört nala koşarak kaçır seneler.

Muradın olsa da eremezsin ki
Aşk bağından güller deremezsin ki
Güzel günler varmış, göremezsin ki
Gözümüzden yaşlar saçır seneler.

Koparken takvimin son yaprakları...
Saymak pek müşküldür düşen akları
Ruhlarımız özler ak toprakları,
Sessiz bir ağıttır nâçâr seneler.

Zemheriden çıkıp varsan da yaza,
Mükâfat dedikçe görürsün ceza.
Yolunuzu keser kader ve kaza,
Farkına varmadan geçer seneler.

Huzuru arayıp Hakk'a niyazda,
Ne düşler kurarsın baharda, yazda.
Teselli bulursun kemanda, sazda
Masumları kurban seçer seneler.

Geri dönmeyecek giden trenler,
Şimdi kederdedir sefa sürenler.
Gör ki ne hâldedir Hakk'a erenler?
Ömür pınarından içer seneler.

Kopar sazın teli, ezgiler susar.
Sükût dile gelir, hayaller pusar.
Mâzi yorgan döşek, ne varsa kusar
Anılarımızı biçer seneler.

Dünler gözümüzden gitmiyor gayri,
Hasretin sızısı bitmiyor gayri.
Teselli eylemek yetmiyor gayri,
Uzak diyarlara göçer seneler.

An gelir değişir renk, ahenk, biçim
O zaman anlarsın dünyada hiçim.
Kim bilir kaç nefes, ömür bir içim
Sonludan sonsuza uçar seneler.

İsmail OKUTAN

Mustafa IŞIK

BEN HİÇ AYRILMADIM

ben hiç ayrıldım
köyümün dağlarından damlarından damlarından
hiç çıkmadım rüyalarından, gecenin ruhundan
tulumbayla suyunu içtiğim su kuyusundan

ben hiç ayrıldım
hiç ayrıldım esintiyle ruhumda dolan kutsallardan
kök saldıgım yeşerip büyüdüğüm topraklardan
halamın maceraya sürükleyen masallarından
annemin buğday dövdüğü dibek taşlarından
babamın nohut kimyon mercimek tarlalarından

ben hiç ayrıldım
karanlığı delip ay gördüm oynadığım gecelerden
ayla yarışıp dağlarda koştuğum koşulardan
yatağıma dama serip uyuduğum rüya gibi uykulardan

ben hiç ayrıldım
yalnız bırakılıp ölüme terk edilen çeşmelerden
gökyüzünü seyredip büyülediğim gecelerden
gecenin kalbinde sabahlanan çoban sohbetlerinden
küçük göletlerde çamurda yüzmekten
iğde ağaçlarından, yabani armutlardan
alıçlardan kıraçlardan hiç ayrıldım
okumak için her gün yeniden doğan umutlardan

yarım asırdır her gün hatırlarım halamın masallarını
her gün kahraman gibi övünürüm babamla
hiç ayrıldım annemin tarhana çorbasının tadından
ben hiç ayrıldım
annemi saklayan gecenin koynundan
beni anlatan halamın masallarından
babamı kalbinde saklayan ayrılıklardan

DÜŞLERİN ÇAĞRILIŞI

aynı geçmişe yol alırken
ıslanan çift ayağın hatırasıdır
ağaçtan soyunan eylül hüznüyle
dal budak pencere kırınılımı

bütün çiçekler sana benzerdi
divanesi sessizlik bir antik çağın
har vurup harman savrulu düşlerin
en تنها akşamıydı sarkıtların

her tokmağa el, değildin
suskunluk ülkesinin kapılarına
beni ayrılığın ulağı diktin

yalnızlık pınarını içtim, yüzün ay
sesin seher esintisi, şebnem nefesi
tennureye sarılı bulut olup
göğün yüzüne kuruldu

umut, her gece yine ve yeniden
kona kaka tünek arayan kuş
ayaklanır rüzgar, saçların eylül
kalabalığa münadiydi sesin

iyi ki uzaktayız diye şükretmeliyiz
yoksa her gece sana gelmeye
yetecek yürek mi bıraktın

bilesin, düşlerim kağıttan kayık
kıyıları buruşuk deniz içmekten
sen de nuh gemisini unutursun

süveyla! suya yazı, rüzgara yazgı
ismail nidasına adak mısın

sen, göğün utangaç yıldızın
süveyla, yüreği avucunda çocuk
gel de sırrını öğret bana / her gece
kaf ardına anka'sız nasıl uçardın

KİTAP-LIK

Akif NECİPSOY

BİR YAZAR İKİ KİTAP

Yazar Ahmet Şevki Şakalar'ın 2016 yılında çıkardığı ve hikâye türündeki ilk kitabı Kayıp Kişilikler Parkı'ndan sonra, bu yaz ilk baskısı çıkan dumanı üstünde iki kitabı. Birisi hikâye diğeri deneme türünde.

Kitaplardan ilki bir hikâye kitabı olan Seveda Durağı.

Kitaba ismini veren Seveda Durağı hikâyesinde, orta büyüklükte bir Anadolu ilçesinin küçük ve biraz da geri kalmış, gelişmekte olan bile sayılmayacak köyden biraz hallice bir mahallesinde geçen sıcacık sosyal ilişkileri, çocuksu, saf ve temiz duygularla yoğrulmuş edep ölçeceğindeki utangaç aşk hikâyeleri ve çocukluk anıları konu edinilmiş. Diğer hikâyelerde de genel çerçeve ile; bazen kalabalık bir Anadolu ailesinin saf ve doğal yaşamından kesitleri, bazen heyecanlı ve idealist genç bir köy öğretmeninin zihninde çalkalanan duygular ve öğretmenlik uygulamalarını, bazen masumiyet ve saflığın zirvesinde tertemiz seveda hikâyelerini, bazen ümitsiz bir hastanın son günlerine ilişkin adeta hastane kokusunu hissettiren etkileyici anlatımı, bazen Anadolu yaşamından hatıra niteliğindeki günü birlik karelerin ustalıklı edebi metin haline dönüştürülmesini, bazen de çeşitli ve ilginç anıları konu edinen kitap, okuyucusunu anlatılan hikâyenin sınırsız ortamına çekmeyi başarıyor. Aynı yaşlarda ve hayatının bir dönemi benzer ortamlarda geçen birçok insanın, bu hikâyeleri okuduğunda kendisinden çok şey bulabileceği, gündelik/olağan yaşam akışı içinde zamanın dişlileri arasına bırakılan olayların, güçlü bir gözlem kabiliyeti ile nasıl edebi malzemelere dönüştürülebileceğini fark ettiren içten ve sıcak yürek iklimlerine hitap eden bir hikâye kitabı çıkmış ortaya.

Hikâyelerin ağırlıklı olarak olay hikâyesi olduğu gözlenirse de, yer yer durum hikâyesi ve hatta modern çizgiler taşıyan satırların bulunduğu hikâyeler de yer alıyor kitapta. Aynı şekilde, anlatım dili olarak, çoğunlukla hâkim/ilahi bakış açılı anlatım kullanılsa da, yer yer kahraman/birincil tekil anlatım, yer yer de müşahit bakış açısından faydalandığı görülmekte. Lâkin olay hikâyesi olarak nitelenecek hikâyelerin hepsinde de serim-düğüm-çözüm planına tam olarak riayet edilmediği, serbest/rahat anlatımın da sıkça tercih edildiği gözlenmekte. Fakat hemen tüm hikâyelerde okuyucuda merak uyandırma ve hayal gücünü kullandırmaya yönelik bir anlatım da var denilebilir. Çevrenin ve kahramanların yeteri kadar ve etkili şekilde betimlendiği de göze çarpmakta.

Hikâyelerde kısa ve anlaşılır cümleler kullanılmakla birlikte, bu durum anlatımda çarpıcılığı da ortadan kaldırmayacak nitelikte. Betimlemeler sıra dışı, açık ve sade imgelerle yapılmış. “Yalancık sulu” gibi yöresel dil ve kültürümüze ait ağzın ve atasözleri ile deyimlerinin sıkça

kullanılması, olayların yaşanmışlık hissini net bir şekilde fark ettiren kurgularla sunulmasıyla, yazarın samimiyetinin her satırda hissedildiği özenli bir eser olarak dikkat çekiyor kitap. “Nasıl anlatılır acaba” diye düşünülen karmaşık duyguların adeta bir çırpıda, kısa ve öz cümlelerle, kolaylıkla ve çarpıcı bir şekilde anlatımı kitabın göze çarpan başarılarından biri. Bu özellikleriyle kitap, okuyucuda samimiyet ve sıcaklık, kendisiyle özdeşleştirme gibi okuma eylemine olumlu tesir eden duygular uyandırıyor ve bunun sonucunda okuyucunun sıkılmadan ve zorlanmadan hikâyeye odaklanmasına zemin hazırlıyor.

Kitaptan anlatılan vasıflarına örnek olacak nitelikte alıntılarla geri kalan hususiyetlerini keşfetmeyi okuyucuya bırakmak en doğrusu olsa gerek:

“Avlu kapısının dışa bakan tarafında boyası tutturulamamış, muhtelif yerleri macunlarla yama yapılmış bir reno durmuştur ve patlak egzozunun iki el ateşiyle bir süre kalacağı anlaşılmıştır.”

“Kurban etinden ayırdığımız et geçen hafta bitti, bizim sulu da yalancık sulu oldu.”

“Münire, bu davadan ceza almadı, en küçüğümüz olmanın dokunulmazlığıyla tek celsede beraat etti”

“Yeşil boya, çocukların dünyaya yeşil bakan gözleridir.”

“Müdür odası var. Müdür yok. Öğretmen odası yok. Öğretmen var.”

“Pazartesi. Şımarıkların ‘sendrom’ gibi laflar edip kambur gibi sırtında taşıdığı üşenik pazartesi”

“Yan odalara yeni hastalar geldi. Doldu, boşaldı günden güne. Refakatçiler birbirleriyle ahbap oldu.”

“Amaç hastaların yaşamına yıllar değil yıllarına yaşam katmaktır”

“Destek, yaşam, yardım kelimeleri çaresiz bakakaldı. Fadik susadı, şişe kapağıyla damla damla kandırdı çöl susuzluğunu.”

“Başka bir gece hiç uyumadı Fadik...Doktor tebesüm maskesiyle dolaştı oda sıcaklığında...Başka bir gece korkuyla uyanıp köyünün çayırılı tepesine götürün dedi. Tamam dedi refakatçi, tamam dedi gülümseyen hemşire.”

“Hasan’la Hüseyin ne giyse olurdu. Salı pazarından alınmış, taşlanmış birkaç kotun ve paçaları katlanıp giyilen kumaş pantolonların üzerine giyilecek bir tişört bir gömlek illa ki bulunurdu.”

“Mezarlığı bile sakinleşmiş...Toprakla ahdini unutmamış şehirde oturan üç beş kişi hasret giderir iğde ağaçları, dut kurusu ve üzüm bağlarının taze ışınlarıyla.”

“Daha tumanını çekemeyen mi geçer mi müezzin mahfiline? Hiç sesini çıkarmadı çocuk. Gözleri doldu

doldu boşaldı. Tumanına baktı, düşmemiştı.”

“Balıklar, onların suya düşürdüğü titreşim cümleleri toplamakta”

“Menekşe’ye sorsan hemşire olmak yerine İsrail’in neşesi olsa daha iyi.”

İkinci kitap Taş ve Öfke.

Çağın yozlaşmalarına, özellikle muhafazakâr diye nitelenen toplum kesiminin; şuur kaybı, şekilcilik, temel dini hassasiyetlerin ve ölçülerin kaybıyla dünyevileşmesine ve bu durumların kanıksanmış olup buna karşı tepkisizleşmesine karşı adeta bir başkaldırı, silkeleme, kendine getirme çabalarının deneme formatında satırlara yansımaları olarak görünüyor kitap.

Rahat ve lüks yaşama alışan insanların, kendileri dışında ve kendileri gibi yaşam olanaklarına sahip olmayan insanların bulunduğu başka bir dünya olduğunu hatırlamaları için, rahatsız etmeyi de göze alarak bir haykırış, sesleniş.

Küresel emperyal güçlerin medeniyet kisvesi altında sergiledikleri iki yüzlü, haktan adaletten yoksun, pervasız ve dayatmaya dayalı dünya düzenlerine başkaldırı, bir “kral çıplak” haykırışı.

Altı çizilen sorunlara dikkat çekme, durup düşünmeye sevk etme, özü hatırlatma gibi bir vazifeyi kendi uhdesine alan bir yazarın çarpınışları olarak da görülebilecek bir kitap.

Kitabın sonlarında yer alan “Cinslik Bizim Neyimize” yazısı esasen yazarın bu kitabı yazarken yazıda, “ortalama bir cinsin başlıca özelliklerinden bazıları şunlardır: Kalple düşünüp ruhunu arkada bırakmamak, oyunun ortasında sahnenin fişini çekmek gibi olmadık hareketlere girişmek, ...egzozuna tişört tı kayarak çalışan bir tankı durdurmak...” ve benzeri ifadelerle tanımlaya çalıştığı “cins adam” karakterini üzerine aldığı ve “cins adam” hassasiyetiyle hareket ettiğini göstermekte.

Kitabın daha ilk yazısı olan “Kalbe Rücu” yazısında “Atları bağlayın, içimize dönüyoruz!” şeklinde kitaba çarpıcı bir giriş yapılması bu anlatılmaya çalışılan özelliklerin hepsini adeta içinde barındıran bir cümle gibi duruyor.

Kitabın en sonunda yer alan yazarın “ex” isimli sıra

dışı bir şiiri okuyucunun karşısına tatlı bir sürpriz olarak çıkmakta.

Taş ve Öfke yazılarından oluşan aşağıdaki alıntılar da okuyucularına köşe başı olacak ipuçlarını barındırıyor olarak kabul edilebilir:

“Atları bağlayın, içimize dönüyoruz! Toz bulutunun önünde atını durdurup geriye baktığında, ne oldu? diyenlere: “Çok hızlı gidiyoruz, ruhumuz arkada kaldı.”

“Kaç acil oturum gerekir, gelişmiş ama doymamış ülkelerin hararetli meclislerinde umutları kıyıya vurmuş mülteci çocuklarını getirmek için?”

“Somurtkan bir yüzü niye almaz bu madalyonun öteki yüzünü hep ıskalayan deklanşörler?”

“...eliyle, diliyle bir şey yapmaktan aciz, sadece buğzeden uyuşuk ve “öteki”leştirilmiş milyarlarca ümmetten biri olduğum kadar...”

“İhtiyarlıktaki telafi ibadetlerinin prim yapmayacağını bilmek ne acı”

“Zoraki bindirildiğin ve dönüşü olmayan bir vapurun güvertesinde çaresizce bakıyorsun geridekilere”

“Hayatın en vazgeçilmez zamanlarında fişi çekilen 2.tekil kişisi olmak ne kadar can sıkıcı ve keyif bozucu değil mi?”

“Sonra tavşanın şapkasından nur topu gibi cici demokrasiler çıkarırsınız.”

“Adaletten ve ahlaktan kare yakalayamamış fotoğraf sanatının inceliklerini konuşturursunuz gösterişli sergi salonlarında.”

“Dünyalıların bir günde çöpe attıkları, kaç Afrika’lı doyurur sizce?”

“Keyfinizi kaçırıp kutsal görevimi yapmanın vereceği derin huzurla bir film po-

zunda kayboluvereceğim.”

“Anne-babaların çocuklarımızın erkek-kız arkadaşı yok diye profesyonel psikolojik destek aldığı bir çağda yaşıyoruz.”

“Kur’an’ı isimler sözlüğü sanıp her kelimeyi bebelerine koyan duyarlı ailelere ne önerilir ben de bilmiyorum.”

“Ve Mursi! Bakışların diriltiyor uyuşmuş zihinlerimizi. İçimize müslümanca bir serinlik veriyorsun.”

Son söz yerine; Yazarın her iki kitabına da kütüphanelerde yer açılması lüzumunu vurgularken, okunacak bu eserlerin yazarın sonraki eser/ler/inin de merakla beklenmesine vesile olacağını düşünmekten kendinizi alamayacağınız düşüncesiyle...

DOKUN UYANDIR

uyumuşsa ruha değen tomurcuklar
bir tefekkür ile dokun uyandır

uyumuşsa aşka değen yıldızlar
ateş-i yangın ile dokun uyandır

uyumuşsa söze değen sevdalar
sükutun kalbiyle dokun uyandır

uyumuşsa cisme vuran dalgalar
katrelerin eline dokun uyandır

uyumuşsa manada şahlanan aklar
siyahın tenini boya uyandır

uyumuşsa göze değen damlalar
pınarların gamzesine dokun uyandır

uyumuşsa doruğu süsleyen karlar
güneşlerin teline dokun uyandır

uyumuşsa yolcuya azık lahzalar
teneşire değmeden dokun uyandır

Nilüfer Zontul AKTAŞ